

UD AF KRISEN MED FORSKNING OG INNOVATION

Dansk erhvervsliv begyndte 2020 med en stigende omsætning og flere ansatte, men coronakrisen har sat en brat stopper for den positive udvikling. Virksomhedernes omsætning er faldet med ekspresfart, medarbejdere er blevet sendt hjem med lønkomensation eller opsagt. Krisen ser lige nu ud til at koste dansk økonomi mere end 190 mia. kr. Det er et fald på mere end 8 pct. af BNP i 2020. Samtidig ser eksporten lige nu ud til at falde med hele 13 pct. i 2020. Det er skræmmende tal.

Med udsigt til et markant fald i omsætningen og stor usikkerhed om fremtiden er mange virksomheder presset til at udskyde investeringer ikke mindst i forskning og udvikling. Det kan blive dyrt for Danmark på sigt, fordi vi risikerer at miste vores konkurrencekraft og hårdt tilkæmpede styrkepositioner i det globale marked, der er bygget på tålmodige investeringer i opbygning af kompetencer, viden og udvikling af ny teknologi.

51 pct. af vores eksport består af produkter, som vi kan sælge til en højere pris end konkurrenternes, og $\frac{2}{3}$ af al forskning og udvikling i Danmark udføres i virksomhederne. Det er derfor afgørende at understøtte forsknings- og udviklingsaktiviteterne i de danske virksomheder her og nu.

En målrettet indsats, der understøtter forsknings- og udviklingsaktiviteter i virksomhederne, vil – sammen med en fokuseret prioritering af offentlige investeringer i de kompetencer og den viden, som virksomhederne har brug for på længere sigt – bidrage til at bringe danske virksomheder succesfuldt ud på den anden side af krisen og ruste dem til at klare sig i den globale konkurrence. Det er væsentligt for at skabe fremtidens arbejdspladser, og det er fundamentet for fremtidens velfærd.

BEHOV FOR AT HOLDE HÅNDEN UNDER DE NUVÆRENDE UDVIKLINGSAKTIVITETER

Virksomhederne har akut brug for løsninger, som kan bidrage til, at de kan holde gang i forsknings- og udviklingsaktiviteter, så de ikke bliver overhalet i det teknologiske kapløb.

1) Pulje til understøttelse af virksomhedernes udviklingsprojekter

CO-industri og DI anbefaler, at der afsættes 1,5 mia. kr. til en midlertidig særbevilling til Innovationsfonden med henblik på at understøtte udviklings- og innovationsaktiviteter i virksomheder,

som er i risiko for at lukke aktiviteterne ned pga. krisen. Bevillingen skal sikre, at vi ikke taber unik viden og kommende produkter på gulvet, fordi eksisterende og planlagte udviklingsprojekter stoppes eller aflyses på grund af corona-krisen. Bevillingen kan udmøntes til alle typer udviklingsprojekter, herunder InnoBooster-projekter, større samarbejdsprojekter og ErhvervsPhD og Erhvervs-PostDoc. Bevillingerne skal sikre, at virksomheder, herunder også startups og iværksættere, kan ansøge om støtte til udviklingsprojekter, de allerede har igangsat eller planlagt, men nu ikke selv kan finansiere grundet COVID-19. Virksomhederne skal kunne søge op til 2 mio. kr. i støtte til en periode på seks måneder og skal kunne søge i flere runder til samme udviklingsprojekt. Det vil sikre, at både etablerede og nystartede virksomheder vil kunne fastholde deres udviklingsaktiviteter, innovationskraft og medarbejdere, selv om de er blevet ramt økonomisk af restriktionerne i forbindelse med COVID-19-krisen.

2) Fastholdelse af konkurrencekraft via rentefri lån til udvikling

CO-industri og DI foreslår, at der bliver etableret en pulje på 4 mia. kr. til udstedelse af midlertidige rentefrie lån til forsknings- og udviklingsprojekter. Det vil betyde, at virksomhederne kan undgå at lukke ned for forskning og udvikling, hvilket let sker i krisetider, og i stedet være klar med nye indtjeningsmuligheder på den anden side af krisen. Uden finansiering vil vi miste ressourcer og kompetencer og komme til at mangle de innovative løsninger, der skal bringe os ud af krisen igen. Ordningen kan sættes op i regi af Vækstfonden.

3) Corona-omstillingsvoucher

Den nye situation for mange danske virksomheder – ikke mindst SMV'erne – kalder på en omstilling, nye forretningsgange og anvendelse af ny teknologi. Der er behov for at bringe ny teknologi og løsninger i spil i virksomhederne. Det gælder f.eks. nye digitale løsninger, brugen af kunstig intelligens og robotter, men også en fortsat omstilling til mere bæredygtige teknologier, som kan bidrage til at løfte virksomhederne igennem krisen. Derfor anbefaler DI og CO-industri at give virksomhederne mulighed for et teknologiomstillingsforløb. Samlet anbefaler DI og CO-industri en bevilling på 100 mio. kr. om året i 2020 og 2021. Ordningen vil kunne udmøntes som et voucher-system, som det er kendt fra SMV:Digital, men det skal have et bredere teknologifokus med særligt fokus på teknologisk omstilling efter coronakrisen. Det bemærkes, at SMV:Digital fik udvidet deres pulje på 20 mio. kr. tidligere på året. Penge, som meget hurtigt blev søgt og udmøntet, hvilket kan indikere, at der er stort behov for denne type understøttelse af udviklingsaktiviteter.

4) Bedre innovation med coronafokus

GTS-institutterne tilbyder teknologisk infrastruktur og teknologiske serviceydelser målrettet især små og mellemstore virksomheder, som ikke har specialkompetencer til på egen hånd at omsætte forskningstung viden og ny teknologi til processer og produkter. For at støtte små og mellemstore virksomheders fortsatte teknologiuudvikling foreslår DI og CO-industri, at der ekstraordinært afsættes 100 mio. kr. i 2021 og 2022 til en målrettet indsats fra GTS'erne ift. at hjælpe virksomheder med rådgivning, test og udvikling ifm. omstilling af deres forretning (digitalisering og andre teknologier).

5) Indfør en rentefri låneordning for 2020-FoU-skattekreditterne

Skattecreditterne til forskningstunge virksomheder med underskud (Ligningslovens § 8 X) udbetales normalt i november året efter. Det er dog ekstraordinært aftalt at fremrykke betalingen af 2019-skattekreditterne, så de udbetales i juni 2020. En tilsvarende fremrykning kan aftales for 2020-skattekreditterne, men det ville stadig betyde, at virksomhederne skal vente til medio 2021 med at få udbetalt skattecreditten for 2020. Det foreslås derfor, at der ekstraordinært indføres en rentefri låneordning, så forskningstunge virksomheder med udsigt til underskud i 2020 kan få adgang til deres forventede skattecredit allerede nu, frem for at måtte vente til medio-ultimo 2021.

6) Hæv loftet over FoU-skattekreditterne midlertidigt til 100 mio. kr. i 2020 og 2021

De eksisterende FoU-skattekreditter har et loft, så en virksomhed maksimalt kan få udbetalt selskabsskatteværdien af 25 mio. kr. i FoU-omkostninger, svarende til 5,25 mio. kr. (22 pct.). Dette loft foreslås midlertidigt løftet til 100 mio. kr. årligt i 2020 og 2021, så forskningstunge virksomheder med underskud de pågældende år kan få udbetalt skatteværdien af deres FoU-omkostninger op til 100. mio. kr. Den del af virksomhedens underskud, der på denne måde "aktiveres" (skatteværdien udbetales), kan ikke længere fremføres og modregnes i fremtidige overskud. Dermed er der i det væsentligste tale om en likviditetsforskydning – og af samme grund er omkostningen for statskassen begrænset.

7) Fremrykket og styrket FoU-fradrag

Som følge af aftalen om erhvervs- og iværksætterinitiativer (2017) er virksomhedernes fradrag for forsknings- og udviklingsomkostninger gradvis ved at blive forhøjet. I år udgør fradraget 103 pct., og det er planen, at fradraget næste år stiger til 105 pct. og herefter gradvist til 110 pct. i 2026. For at sætte gang i den forskning og udvikling, som Danmark skal leve af på sigt, foreslås det, at den allerede vedtagne forhøjelse fremrykkes, således at 110 pct.-fradraget får effekt fra og med 2020. Derudover bør der fremadrettet kigges på incitamentsmodeller, der fremmer virksomheders tilskyndelse til forskning og udvikling. Herunder særligt for små og mellemstore virksomheder, hvis forskningsaktiviteter de seneste år, har været faldende.

BEHOV FOR AT SKABE GODE FREMADRETTEDE VILKÅR

Adgang til ny viden og kompetencer er afgørende for virksomhedernes konkurrenceevne og dermed for vækst og beskæftigelse i Danmark. Det kræver store ambitioner og fokuserede investeringer.

8) Et højt ambitionsniveau

CO-industri og DI anbefaler et løft af den tekniske og naturvidenskabelige forskning. Konkret anbefaler CO-industri og DI, at der i 2021 afsættes 3 mia. kr. til forskning inden for primært teknik- og naturvidenskab. Der er tale om nye midler oven i niveauet i 2020 og ikke en omprioritering fra andre områder. Midlerne kan udmøntes som "strategiske basismidler" til områder på universiteterne, hvor der er behov for kapacitetsopbygning (f.eks. digitalisering, bæredygtig produktion, energi-, miljø- og vandteknologi mv.) og gennem ny fast track-ordning i MUDP, EUDP og Innovationsfonden.

Til:

9) Understøt produktionen i Danmark

I Danmark er MADE (Manufacturing Academy of Denmark) blevet meget succesfuldt og har med stor industriel tilslutning. Med MADE FAST er der lagt vægt på at omstille produktionen i en mere bæredygtig retning. MADE har bidraget til at omstille produktion og har dermed bidraget til at fastholde produktionsarbejdspladser i Danmark. Pga. coronakrisen er Produktionsdanmark presset. Der skal afsættes midler til MADE til udvikling af nye bæredygtige produktionsmetoder, materialeudvikling mv. post-corona. CO-industri og DI anbefaler, at der bliver afsat yderligere 300 mio. kr. til MADE i 2021.

10) Investeringer i den digitale fremtid

Det danske samfund skal løftes ind i den digitale fremtiden. Der skal investeres i forskning og udvikling ift. kunstig intelligens og robotter med fokus på at bringe nye teknologier i spil i

virksomheder og samfund. CO-industri og DI anbefaler, at der bliver afsat yderligere 1,2 mia. kr. i 2020 inden for dette område.

11) Grøn omstilling

Fokuseret løft af den grønne forskning med henblik på at nå 70 pct.-målsætningen i 2030. Der er bl.a. behov for forskning inden for omkostningseffektiv energiproduktion, energilagring, systemintegration, miljø og vandhåndtering mv. CO-industri og DI anbefaler, at der bliver afsat yderligere 1,5 mia. kr. i 2020 inden for dette område.

12) Fast track-ordning for behandling af ansøgninger til Innovationsfonden, EUDP og MUDP

Der er behov for hurtigere at sætte gang i forsknings- og udviklingsprojekter og i samarbejde mellem universiteter og virksomheder inden for f.eks. det grønne område. Innovationsfonden har allerede vist, at det er muligt at foretage hurtige behandlinger, hvor Innovationsfonden på 10 dage udmøntede 50 mio. kr. til ni forskningsprojekter om coronavirus. Det foreslås, at en midlertidig fast track-ordning for behandling af ansøgninger til Innovationsfonden, EUDP og MUDP har virkning i op til 24 måneder. Ansøgninger om støtte på op til ½ mio. kr. skal modtage direkte svar inden for 14 dage. Ansøgninger om støtte på over ½ mio. kr. skal have svar inden for 4 uger.